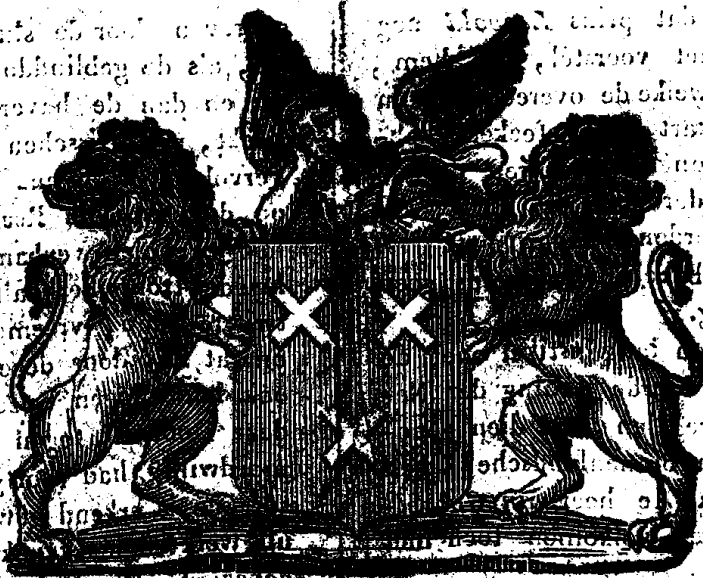

1830.

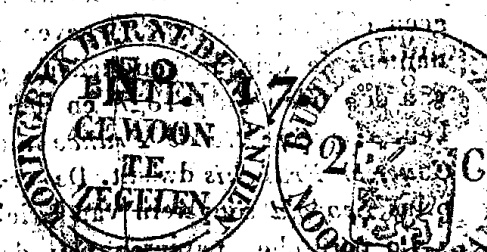
BREDASCHE

Zaterdag

COURANT

den 27 Februarij.

De uitgevers dezer berigten, dat de Bredasche Courant Zaturdags; zijnde dezelve franco per post, a 1/2 00 in 't jaar, ste Boekhandelaars en Post Directeuren in ons Koninkrijk verkopen.

maal per week wordt uitgegeven, en wel des Woensdags en 50 in 't half jaar en 2 25 't kwartaal; bij de voornaamste De Administratie, welke men in de eerste veldende Gemintv en, op zigt, kan vinden.

De Gouverneur van Noord-Brabant brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat hij, des Donderdags, van elke week, des middags, ten twaalf ure, audientie zal verleenen. *Hedendaagsch, den 17 Februarij 1830.* A. J. L. VAN DER BOGAERDE.

NEDERLANDEN.

Daar loopt een gerucht, dat de aanstaande gewone najaars-bijeenkomst der Staten-Generaal te Gent, en wel in het gebouw der Universiteit dier stad, zou plaats hebben. Art. 98 der grondwet zegt, dat de zittingen, in tijden van vrede, heurtelings, jaar om jaar, in eene stad der Noordelijke en in eene stad der Zuidelijke Provinciën zullen gehouden worden. De zaak is dus niet onmogelijk, ten minsten als het gouvernement oordeelt, dat er te Gent minder liefhebbers van ruiten insmjten wonen dan te Brussel.

Een Zuidelijk dagblad zegt, vernomen te hebben, dat de is-woners van Leuven, ingeval de hooge school dier stad afgeschaff mogt worden, voornemens zijn, eene eere-medaille voor de redacteuren van de courant dier stad te slaan, tot erkentenis voor de groote dienst, welke zij hun in dat geval zullen bewezen hebben.

Lieden, die gewoonlijk wel onderrigt zijn, willen, dat de *die der petitien*, waar van het nieuw reeds af is, bij de Staten-Generaal wel eens niet voor de tweede maal, zou kunnen verstoond worden. De heer Ch. Durand, redacteur van het *Journal de Gand*, is door den heer *Levas*, redacteur van den *Belge*, tot een tweevoudig op de grenzen der provinciën Oost-Vlaanderen en Zuid-Brabant uitgedaagd geworden. De heer Ch. Durand heeft geantwoord, dat de heer *Silvain van de Weijer*, een der redacteuren van *le Courrier des Pays Bas*, hem reeds eenmaal in zijn eigen huis aangevallen heeft; dat de heer *Levae* hem nu uitdaagt, en dat, indien het zoo voortgaat, de factie hem wel dertig twee-gevechten daags op het lijf zou kunnen zenden. Hij zal derhalve te huis blijven.

Wij hebben, in een onzer vorige nummers, gemeld, dat de heer *Roussel*, wgens het honen van den schepen *Pouillet*, van Leuven, tot eene gevangenis-straf van veertig dagen, enz., verwezen was. De *Courrier des Pays-Bas* vertelt ons thans, op de hem zoo eigen kwaadaardige wijze, dat de procureur-generaal *de Stoop*, van dit vonnis *à minima* geappelleerd heeft.

Hetzelfde blad meldt, dat de zaak van den heer *de Zinzerling*, in cas d'appel, op morgen, zaterdag, zal worden bepleit.

In het Engelsche Hoogerhuis hebben, onlangs lange deliberatien over het al of niet erkennen van dom *Miguel* plaats gehad, aan welke de hertog van *Wellington* en lord *Aberdeen* deel genomen hebben. De uitslag dier deliberatien is geweest, dat dom *Miguel* erkend zal worden, zoodra hij eene amnestie voor alle portu-gesche uitgewekenen zonder onderscheid zal hebben uitgevaardigd.

Van de *Gedenkschriften van lord Byron* veramald en uitgegeven door den dichter *Thomas Moore*, deszelfs vriend, door eene vrouw in het fransch vertaald, en op den 18den dezer, bij den boekverkooper *Mesnier*, te Parijs uitgegeven, zijn, dienzelfden dag, 1200 exemplaren verkocht.

De verantwoordelijke uitgever van *le Globe*, een fransch blad, waarpiede wij, in ons vorig nummer, onze lezers in kennis ge-bragt hebben, is, na reeds te voren, wgens eenige in hetzelfde geplaatste, lasterlijke en honende artikelen, tweemaal gedagvaard

gewest te zijn, op den 21sten dezer, voor de derde maaligedagvaard-geworden, in welke dagvaarding alle de in de beide vorige citatien vermelde beschuldigingen herhaald en de zinsmeden in het dagblad, waarop die beschuldigingen rusten, opgegeven worden.

Men verzekert, dat het fransch ministerie, van den Koning van Spanje, het gebruik der haven van Carthagena verworven heeft, voor alle uitklaringen, voortaadverzorging, reparatie van schepen, enz., enz., als geschikt kunnen zijn, om de expeditie tegen Algiers bevorderlijk te wezen, dewelke echter, althans na de vier maanden zal kunnen uitloopen.

Wij hebben thans de memorie over het ontwerp *daarom* betrekkelijk het Binnenlandsch Gedistelleerd voor oogen, waarvan Jonkh. *de Bruckere*, gelijk wij in ons vorig nummer gemeld hebben, in de laatste zitting der Tweede Kamer, hulde aan dezelve bewezen heeft. De tijd laat ons voor het oogenblik niet toe, eene analyzis van deze memorie te maken; wij zullen ons derhalve ver-genoeegen met eene vertaling van het begin der voorrede van dat stukje mede te deelen, ten einde den hollandschen lezer in staat te stellen, den stijl van het geachte lid te kunnen beoordeelen; *Afgewaardigde eener van hare nijverheid en beoefening der landbouw-provincie (Limburg)*, door hen, die haar te voren slechts tot zelf-nut hebben gebezigt (*exploitée*), arbeid ik, sedert lang, om niet vreemd te blijven aan het klein aantal takken van nijver-heid (!), welke den landbouw, de eenige voorwaarde (omdi- tion unique) van haar bestaan, leven bijzetting onder deze be-slaan de branderijen eene gewichtige plaats, enz., enz.

Een parisch dagblad, *l'Apostolique*, genaamd, verhaalt de tentoonstellingen van misdadigers, welke onlangs op het plein voor het Palais de Justice aldaar hebben plaats gehad, op de volgende wijze:

Maandag, dinsdag en woensdag zijn er onderscheiden groepen *wijsgeeren* op het schavot aan de kaak gesteld geweest en zijn on- scheidend dier heeren door den burger scherpreger *gebruteld* geworden. Deze groepen bestonden uit tien en zeventien personen. Ieder derzelve gaat, naar het *bagno*, *afgezonderd*, al- waar zij hunne *wijsbegeerte* zullen gaan verzoeken. Nog eenigen tijd, en Frankrijk zal, voor het grootstet gedeelte, met *liberalen* of in vrijheid gestelde galei-boeven (*forçats libérés*) bevolkt zijn.

Uit Gravenhage, wgens *de Courrier*, gemeld, dat de Tweede Kamer heden eene *commissie* zitting houdt, gisteren en eergisteren hebben de afdeelingen zich met het ontwerp van wet op het onderwijs be- zig gehouden, zoo dat wij eelang de publieke deliberatien over dat hoogstgewichtig onderwerp kunnen te gemoet zien. Ook zal er bin- nen kort centrale afdeeling, bij gezegde Kamer over het lijks straf- felijk Wetboek gehouden worden, als wanneer het rapport dier af- deelingen en de openbare beraadslagingen, ook over dat gewichtig gedeelte der wetgeving, mede spoedig zullen volgen.

De jongste engelsche brieven zijn van den 22sten dezer en hebben niet, medingswaardigs. *The Courrier* oordeelt *in* raad- zaam, als eene daadzaak, van welke hij, in het zekere, melding is, te melden, dat de schikkingen nopens *Griekenland* *in* functie ge- maakt en geratificeerd zijn. Het oppergezag, van prins *Leopold* worden opgedragen met den titel, gelijk *The Courrier* gelooft, van *souverainen vorst*.

Wij hadden wel gewenscht, dat Z. Edel Mog. ons hier uitgelegd had, wien hij eigenlijk bedoelt, ten op zulk een standpunt geplaatst man moet, volgens ons gering oordeel, vóór alle dingen, duidelijk zijn.

De fransche *Courrier* meent te weten, dat prins *Leopold* nog geen officieel antwoord gegeven heeft op het voorstel, dat hem, namens de drie mogendheden, gedaan is, welke de overreedsosten van den 6den Julij 1827 en den 22sten Maart 1829 betrekken hebben. De *Gazette de France* meent te kunnen verzekeren dat de *Courrier Français* dwaalt. De vraag blijft derhalve nog altijd: zal prins *Leopold* soeverein van Griekenland worden, al dan niet?

De parijische papieren van den 23sten bevatten overigens geen politiek nieuws van eenig algemeen belang.

— *The Times* van den 22sten bevat een lang artikel over de zaken van ons land, waarin dat blad zegt, dat de Koning der Nederlanden, onder andere conciliatoire maatregelen, ook dien genomen heeft van een Belg tot Minister van Binnenlandsche Zaken te benoemen, in plaats van eenen Hollander (de heer van *Gobbeschroy*). Wat zijn die buitenlandsche papieren volkomen toch met onze aangelegenheden bekend!

RIVIERBERIGTEN.

Te Maastricht is het water, den 23sten dezer, 30 duim en te te Graze, den 24sten dezer, 25 duim gewassen. Het ijs was nog vastzittende.

Op den 22sten zat het ijs op den boven Rijn nog vast. Het water vallende, stond 5 el, 24 duim aan het peil; te Emmerik, 4 el 26 duim.

Op den 23sten zat het ijs te Pannerden nog vast, en, het water 19 duim gevallen; stond 4 el 19 duim onder noodpeil.

Den 23sten was het ijs te Nijmegen nog vastzittende; het water 24 duim gevallen; stond 4 el, 08 duim aan het peil.

Te Woudrichem stond het water, den 23sten, 3 el, 17 duim onder noodpeil. Het ijs werd aldaar, zoo wel als te Sleuwyk, nog te water gepasseerd.

Te de Killen zit het ijs mede nog vast. Volgens ontvangene berigten is het ijs beneden de Lage Zwaluwe op den Awer reeds grootendeels gebroken.

Mengelingen.

Ik heb zoo sprak *Roussel* toen hij gretig de gevangenis binnen trad: ik ben een conscientie, die van woonplaats verandert. Eene conscientie voor den armen cipier hopen wij, dat die conscientie niet degelijk omgeven moge zijn van haar dierlijk ontsteltenis; nog meer wenschen wij het voor den goeden jongeling zelve; opdat hij thans de handen gevoude, welke zelfsbeheersching had behooren onnoodig te maken. — In zijne gedwongene afzondering deske hij toch eens door over de spreuk, waarmede hij zooveel roep hoort; om welke hij nog eens afzonderlijk in de dagbladen heeft gelezen van zijne reeds uitgebazuide en uitgejubelde verandering: *Un honnête homme, qui va en prison, n'est autre chose*; zegt *Roussel* zediglijk van zich zelve, *qu'une bonne conscience, qui change de domicile*. Wat beduidt dit? Onze spreukschrijver beproeft er tuch de schoofoefening van analyse en *paraphrase* nog eens aan, en, zijn zijne hersenen niet te teeder, hij zal zien, dat hij zich eigenlijk maakte tot een onding. Hij meende te zeggen: *un honnête homme — est une bonne conscience, qui ne fait que changer de domicile*; in dit eenvoudige verhuizen, in de eenvormigheid van ieder verblijf voor het eerlijke en rustige hart; ligt het denkbeeld van het gezegde geheel; doch uitgedrukt heeft de spreukschrijver het niet; maar al ware het uitgedrukt, dan vraag hij zich zelve eens, waarom zijn inval, zóó het de zijne is, hem zoo bevalt. Waar, endant in dezeken, dat hij zich verhuist, welk, in de taal, die hij spreekt, de geestige gezegden afscheidt van de werkelijkheid (menschen zoo gaarne eens, bij onze franschspreekende en franschdenkende broeders, eenige trekken te vinden van die geestige scherts, die de onloochenbare eigenschap is hunner meesters; maar als wij ons *Roussel* voorstellen, tot conscientie gemaakt, denken wij, in conscientie, niet anders, dan, *het is eens niet!* Dit pogde gevangene zelf ook te ontdekken. Of lever nog, die denkt, in zijne stilte enzaamheid, na, wat hij gedaan en wat hij geleid heeft? Hij vraagte zich, met de hand op den boezem, of het hem onrecht was of verzocht of haat, die hem verleidde, om, zonder noodzaak, eens anders oer openlijk aan te randen. Hij onderhoude zich met zijn geweten; hij toetsde het, of niet zelfbedrog alleen het wapen tegen zelfverwijt; en misschien zal het bang en kerendig kloppen van vrees over het oordeel, welk, in bedardese tijden, zich heft op aan zijnen naam!

Van herover en inkeer spreukte niet. Roemzucht aan den eenen kant, wrede wrede wrede aan den anderen kant, ziedaan hoogst denkelijk de wisselende aandoeningen van den jongeling. Het zijne gansche met met zijne conscientie, is hij nog in het midden van dien werveling van woeste factiezuucht, waarin de trouwharigen,

gedreven door de slaven, rond sjen, gelijk *Bilderdiik* ergens zede, als de geblinddoekte paarden in den romolen, aan welke men nu en dan de haverzak vertoont en die daarop wederom geblinddoekt, met visschen moed, zonder loon, hunne droeve vervolging vervolgen. Nergens is deze vergelijking treffender, dan op het oost op de zaak van *Roussel*. Veroordeeld is hij wegens laster; van de hooge scholen, verbannen, niet, gelijk men met onbeschrijflike kwade trouw het dacht, niet, omdat hij zich heeft toegeven aan twistredenen, vreemd aan het wetenschappelijk onderzoek; maar omdat hij, door deze twistredenen, of, door welke oorzaak het dan ook had mogen wezen, de rust en goede orde had gestoord, en deze stoornis tegen alle vermaning aan, op verschillende wijzen, moedwillig had voortgezet. Maar de regtmaticheid dezer beide uitspraken is eend geworden en de veroordeelde heeft tegen dezelve, uit welk oornerk ook, het toegekende regt op hooger beroep niet gebezigd. Hiermede ware, in een geregelden staat, vooral gelijk de ultra-liberalen dien afschetsen, alles afgedaan; maar wat is het dan, dat men in dezen zoo hartstogtelijk veroordeelt, en bermt van dwingelandij, en het lot van dit land afgemaakt met de zwarte kleuren, die ooit het dichterlijk penceel hiezen zocht? — De oproerigen, intien zij verskonden en bekenden, wat zij wilen, zonden antwoorden: omdat aan onze begeerte, hoedsnig, dat ook, niet wordt voldaan, en ook, omdat het klagen niet meer, en ons doet is. — Van daar, de wils te vreden, zóóde, want, zijn, indien de conscientie van *Roussel* en de zijnen in het hart der regters en hoogleeraren domicilie gekozen hadde; van daar, dat men ook nu te vreden is, nu men deze, door hunnen tegenstand aan de factie, kan overladen met den naam van ministeriellen, van slaven, van huurlingen der regering, en voedsel geven aan den wrek van eenen onkundigen hoop! Is dan, vragen wij ons zediglijk, dat die vrede van ons land, alles veil? Is het pligtvoel daar vergaan, en wordt het regt er aan den meesbiedenden prijs gegeven? — Of laten wij, in dit gelooven wij lever, menigen eerlijken landgenoot, wiens onafhankelijkheid zijne maatschappij maakte; maar wiens loon, behalve in de vrede, eenen goede conscientie, ook ligt in de erkentenis van allen, die hem om de ware beginselen weten te stellen, of nog zullen.

Mischien meent men, dat wij ons te lang bij eene jongelingszaak hebben opgehouden. Men bedriegt zich. Onder de menigvuldige vergelijking tusschen de aangevangene omwenteling van deze dagen, en de omwenteling, in 1786, in ons Zuiden begrepen, noemen wij ons, dat de omwenteling, en jongelingsdrift er eene hoofdrol in speelt. Het loon stond, om te lang, de jonge leden op, die en de Godgeleerde wetenschappen beoefenden, en die, door hunne dagelijksche behandeling der groote vraagstukken van kerk en staat, oppgeruid bovendien door eene bedwongene geestelijkheid, gezag in hunne eigene oogen en in die van anderen vofiden: Gelijk toen, zoo treden ook nu studerende jongeligen buiten hunne bestemming, vertoonen zich op het staatkundig toneel; brengen begrippen in werking in stede van ze te onderzoeken, en maken, met belagchelyken ernst, de gehoorzaal te hunne tribune, van waar, over regeringstelsel en staatsbestuur, de kinderlijke stem, wordt geredevoord. Ditmaal, door de omwenteling, het ontgelden. Deze ambiende, nu, in zijne omringende beoefeningen, soms om te vreden, zijn geweest, en, doof edle inzichten, die hem, om te vreden, zijn weggelept tot moeyelijk uit te roeren, slaven; maar, wat men hem ook betwisten moogt, het was het toppunt der belagchelykheid, zijnen roem van geleerde aan te tasten, den roem, dien men hem nimmer ontroof, van een uitstekend, echt letterkundig en wijsgeerig gevormd geleerde te zien. Indien de verwatenden, die hem durven beschimpen, zijne heilige ke-inwijdinge verhandeling en de overgunstige beoefening, daarvan, bij Nederlanders en nitlanders, zoo nu, als vroeger, verstaan, zij zóóden gevoelen. Het armen, hoe, in hunne aandoening, zóóden gevoelen, zóóden gevoelen, zóóden gevoelen, bij de Franschen en vermaant, belgen mode was. Ach, zóó men dan medespreken en medeliden wil, men houde, zóóden toch bij hetgeen men kent en begrijpt! Men volge dan, zóóden Leuvenische voorgangen van 1786 na. Men schreeuwe, nu, even als in die dagen, om *goed brood* en om *goed*, en de regering bevestigde dat maar altijd deze gevaarlijke behoeften; vermijde het kwaad, zóóden beeld van Keizer Jozer, en verijde niet aan die verdeelde slagen en beproefde gehemelten, het overvullige vier, t welk, op dat voetspoor, zullen eischen!

Ten slotte voor die vrienden, die zich niet, zóóden, de klassieke schrijvers, te lezen, nog eenen aneek, uit de oudheid; *Don Quixote*, dus verhaalt *Cicero* dat *Carthago* verbannen,

Hij Arriveas gekomen was en eens te Ephesus, om den grooten roem, waarin hij stond, door zijne gastheeren gevraagd was, den peripatetischen wijsgeer Phormio eens te hooren spreken, en hij die niet had afgeslagen, vertelt men, dat deze, eenige uren achtereen, schoon hij nooit vijand of leger gezien had, vloeiend sprak over de pligten van den veldheer en over het geheele menschelijke bestaan. Als de overigen, die hem gehoord hadden, er over genoeg in hadden geschept, vroegen zij Hannibal, wat hij wel van dien filosoof dacht? De Carthager zeide, niet in al te goed Grieksch, maar ronduit: dat hij dikwijls vele oude dwazen gezien had, maar nooit iemand, die gekker was dan die Phormio! — In het staatkundige, hoevele Phormiotjes bij ons!

STANDAERD VAN VLAENDEREN.

In den *Standaard van Vlaenderen* van den 13den Februrij jl. leest men: » Den *Courier des Pays-Bas* zegt: dat onze universiteiten een slach van winckels of kraemen zijn, alwaer de diplomaten, om advocaat, doctor of leeraer te spelen, verkogt worden aen alle de geenen, die rijk en aen het staatsbestuur verslaefd zijn; maer dat de personen, welke van een onafhankelijk karakter zijn, zoo als de heer ROUSSEL, er worden uijt verbannen. Zoo verre is men reeds met het monopolisch-onderwijs gevorderd!

Men weet niet, waerover men zich meer verbazen moet, over de onbeschaamdheid van den *Courier*, die zulke zotte wartaal publiceert, of over de domheid van den *Courier*, die het gezegde van den *Courier* nog met den monopolisch-onderwijs gevorderd! Waarijk het land is te beklagen, waar de drukpers vernederd wordt, om de vruchten van den laster, met de bijvoegsels der onwetendheid vermeerderd, te verspreiden, en een werktuig te zijn der rampzaligste duisternis. De *Standaard* is echter nog wat meer dan dom; dat dagblad is er kwaadwillig bij. Zoo bevligt het zich gedurig, om de Vlamingen diets te maken, dat de Regering het Hollandsch in de plaats van het Vlaamsch zoude willen indringen, hoezeer het bekend is, dat daartoe nimmer eene poging is aangevend. De *Standaard* moet daarvan overtuigd zijn, en echter houdt hij zich, of het anders ware. De lezer oordeele uit het volgend steekje, hoe men onze Vlaamsche landgenooten tegen zoodanig opzet zoekt in te nemen. Het levert tevens een bewijs op, hoe liefdelyk de Bredasche dagbladschryver het Hollandsch taalgebruik acht, al te schilderen en eensgezindheid en verbondening tracht te bevorderen. — Het Vlaamsch is wat naeder aen het Hollandsch, het is waer, doch het verschil is nog tactoef. Het Vlaamsch Vlaeming is niet meer de vuist; hij spreekt, en men hoort hem geene onbegrijpelijkheid. Het Hollandsch is wat stijfheid, eenen onbegrijpelijkheid, die men beter gevoelt dan uijlegt. De Vlamingen hebben zoo niet altijd gesproken, als of zij een riet angezwolgen hadden, maer, gelijk eenen ridder van den Belgischen leeuw bemerkt, deze harde en gemaakte spraek begon bij hun met de letterij, en zij nam nog meer toe sedert dertig jaeren. Velen lieden onder hen spreken nog rondborstig, maer hunne schelvossen klappen nu duitsch met hollandsche woorden, en dat hollandsch-duitsch of duitsch-hollandsch willen zij ons opleggen. In denzelfden geest voort redenerende, zegt onder andere aardigheden, de *Standaard* aldair nog het volgende, » dat vroeger de (hollandsche) dichters waeren veel gemakkelijker om te verstaen, dan de hollandsche van onze ministers en bestorders. Maar *claudite iam*... »

ONDEKEDEN VAN DEN BOUTA.

In de *Standaard* leest men wij eene dwaling herstellen, welke in ons vroeger mededeeling verscherpt van Jonkheer de BOUTA is ingesloepen. (Zie ons *notitieboekje* 3den dezer.) Niet aan de Maas, maar in West-Vlaenderen, en wel Welgeb. het licht: Brugge mag zich op de eere zijner geboorteplaats vermaeren, want dan ook waarschijnlijk is toe te schrijven, dat *la Belgique* de fransche taal heeft trekt. Het *fransch* is immers de volkstaal van de *langue nationale* der *Vlamingen*. Jonkheer de BOUTA is een vriend van spreken. Zoo zeide hij, nog niet lang geleden: *eene volmaakte taal is het kenmerk van het despotismus*. Vele menschen vonden dat een allersozel gezegde; ook wij dachten, dat het liberalisme van dezen tijd den Jonker in den bol geslagen was. Wij weten nu echter, dat Z. H. W. G. dat geheel zonder grond zoo sprak. Alzins eigene huishouding levert het bewijs op: daár durven de individus zich naar welke beweging, uit vrees voor de losbarstingen van den toorn des Jon-

kers; en van daar, dat er, in zijne woning, eene, alleen door Z. H. W. G. stem gestoorde, stilte heerscht. De Jonkheer, die op zijne manier *logismen* maakt, redeneerde aldus: in mijn huis ben ik de baas, *proprement dit despote*, en er is kalmte; waar dus kalmte bestaat, bestaat ook despotismus! *Quod erat demonstrandum*, zeide zijn vriend, de advokaat D., en des avonds van den dag, waarop de Jonkheer deze snuggere sluitrede gemaakt had, oreeerde hij over: » *la mort, le calme le plus parfait, envisagee comme le triomphe du despotisme humain* (dat is: de dood, de volmaaktste kalmte, beschouwd als het kenmerk van menschelijk despotismus). Na de verhandeling over de schedels hadden de Maaslanders zoo iets diepzinnigs nog niet gehoord.

Op zekeren middag kwam Jonkheer de B., uit eene soort van club, op zijn kasteeltje of landhuis terug. Hij was eenige dagen afwezend geweest, doch toen zijne echtgenoot hem vroeg: lieve de BOUTA hoe gaat het U? was *Liberte en tout et pour tous!* (vrijheid in alles en voor allen) zijn eenig antwoord, hetwelk alleen bewees, dat Z. H. W. G. zich nog niet heesch geschreeuwd had.

In datzelfde oogenblik ziet de Jonker, op eenen kleinen afstand van het kasteeltje, een landman, langs een voetpad, zijnen weg vervolgen, welk voetpad, volgens de BOUTA, alleen door Z. H. Wel. Geb. en de zijne mogt betreden worden. » *Insolent! Ezel! Lourdaud!* riep de Jonker in woede uit, en zond onmiddelijk een zijner dienstdienden den boer achter na, om dezen tot terugkeeren, en het maken van eenen omweg van een half uur, in eene brandende hitte, te noodzaken. Meyron de B., die zich anders niet dikwerf verstout, aanmerkingen op het gedrag van Haren Echtgenoot te maken, maar stil de uitwerking zijner woedende heftigheden liet, waerde het den Jonker zijn eigen: *liberte en tout, en tout et pour tous, sans aucune vaise plaisanterie, madame, zeide de BOUTA, partout, ... excepte dans mes domaines.* (Vrijheid overal, behalve in mijne bezittingen.)

» Een snaak, of, zoo als de de BOUTA hem zou noemen, *un mauvais plaisant*, maakte, bij het hooren van het bovenstaande, deze aanmerking, dat de Jonker, om zich overeenkomstig de waarheid nit te drukken, had moeten zeggen: » *les domaines de mon épouse* (de bezittingen mijner echtgenoot). Wij gelooven, dat deze aanmerking niet geheel ongegrond is.

Aan de redactie der Bredasche Courant.

Mijn Heer! Ik heb een *celibataire*, en heb de vier kruisen al achter den rug; hoezeer ik, uit een zwak, alle oude jonge heeren eigen schikking op mijne 38 jaeren sta, als de meeste ongehuwde juffers op hun 28ste. De heer is een *contubernaal*, een wednwaarf die en *maître-général* was van mij, zijnen ouden vriend, leeft. Hij is van mijnen leeftijd; wij kennen elkander sedert de fransche school, waar ik hem, *sub rosa* gezegd, wel eens dapper heb gegerost, omdat ik hem evenzeer in het *physique* overtrof, als hij mij in het *spirituele* deed. Daar er nu al te veel evenwigt in de wereld dient te wezen, moest ik wel eens hem hartelijk lief had, somtijds de handen uitslaan, en hem hem zijne *geestigheden* en *guitenstukken* laten zien. De gaans het slagtoffer was, betaald te zetten, en te laten onze carrière afzonderlijk in de wereld hudden, en te geven *levenswijsheden* en *blinkend slijk* hadden, en om zorgeloos te kunnen leven, zijn wij *hollandsche* en *fransche* en leven nu, eenige kleine woorden *de David en Jonathan*, zien wat er al zoo om ons in de wereld voorvalt, maken daarover onze *aan- en opmerkingen*, met een woord, lever, zoo als men van een paar echte *desoeuvres* mag verwachten. — Mijn vriend, de hemel weet waarom, door zijne bekenden *broeder Christiaan* genoemd wordt, is ter ferhebber van alles op te teekenen; hij heeft eene uitgebreide bibliotheek, waarvan hij, tegen de gewoone *herbibliomanen*, veel gebruik maakt. Hij doet dit altijd met de pen in de hand; zoodat bijna in alle boeken een blaadje met teekeningen ligt. Hetusschen kan hij dit, bij alles, bij de *dagbladen*, *maandschriften*, en *vlugschrijftjes*, die hij niet anderen leest, doen; en daar hij dan toch niet kan spreken, wat hem in vate, schrijft hij dit op losse blaadjes, die hij dan gewoonlijk stoppen in den grooten linkerzak van zijnen witten huisjas, waarin zij vroedzaam blijven zitten, tot dat zijn oude knecht *Gijs* dezelve eens in de maand ledigt en voor scheurpapier wegwerpt. Bij toeval heb ik dit laatst ontdekt, en, ten einde nu voor te komen, dat de opmerkingen van *broeder Christiaan*, voor de geleefterde wereld, geheel verloren gaan, heb ik het werk van *Gijs* (voor zoo verre het

zakken (edigen betreft) op mij genomen, en ben voornemens, door uw geacht blad, daarvan nu en dan iets publiek te maken. Ik vertrouw, dat gij zulks gaarne zult plaatsen, zelfs dan als gij het niet met broeder Christiaan eens mogt zijn, dat echter wel zelden het geval zal wezen, daar hij noch Ministerieel, noch Jesuit, noch Jacobijn is, maar een Nederlander, in den echten zin des woords, die Vaderland en Koning hartelijk lief heeft, eendragt en verdadigheid voorstaat; en, waar het noodig is, tot bewaaring van rust en orde, en vernietiging van eene factie, gelijk die, welke thans in het Zuiden het hoofd opsteekt, goed en bloed zoude veil hebben. Gelief mij in uw blad te melden of gij genegen zijt, mijne fragmenten te plaatsen, dan zal ik u dadelijk iets zenden uit den linker jas-zak van broeder Christiaan.

Van Huis 18 Febr. 1850. Uw bestendige lezer, R.

WETENSCHAPPELIJKE EN LETTERKUNDIGE BERIGTEN.

ALMANAK DER KONINKLIJKE MILITAIRE AKADEMIE.

EERSTE JAAR: Te Breda bij BROESE & Comp.; met gegraveerde Titels, Vignet en eene geïllustreerde plaat, de Koninklijke Militaire Akademie voorstellende. Klein 8°. 201 bladz. met gecartonneerden band. f 2,00.

De stichting der Koninklijke Militaire Akademie in het jaar 1828 was een vernieuwd bewijs der vaderlijke zorg, waarmede onze geliefde Koning alle de takken van onze welvaart en van ons onafhankelijk volksbestaan behartigt. — De plaatsing daarvan te Breda, als zijnde ongeveer het middelpunt van het rijk, moest, zelfs door wangunstige bedijlers, als gelukkig gekozen te zijn, geroemd worden; dewijl zich aldaar alles vereenigt, wat men voor zulk eene inrigting slechts wenschen kan. De Artillerie- en Genie school van Delft had, sedert den gelukkigen omkeer van zaken in ons Vaderland, onder de leiding van den verdienstvollen Luit. Generaal Voet, aan het leger, de Marine en Waterstaat, een aantal verdienstelijke officieren geleverd, en was tevens eene oefenschool geweest tot verkrijging van uitkomsten, die de grondzuilen moesten uitmaken eener hoogere bestuurschool, dewelke opgenoemde school, in het najaar van 1828, onderging. De innige belangstelling, die elk regtgearde Nederlander deze krijgswijziging toedroeg, moest natuurlijk vermeerderen, toen dezelve, als het ware, eene wettiger of liever vaster instelling verkreeg. Met de benaming van Akademie, nam dezelve rang onder de eerste hooge scholen van het Koninkrijk, waardoor ook, in de bevestiging derzelve, besloten werd, een Akademies-Jaarboekje uit te geven. Het wel slagen dezer onderneming hing voornamelijk af van de keuze, van den vorm, de inrigting en behandeling. Verlangend waren wij dus, den eersten jaargang onder de oogen te krijgen, ten einde het boekje onpartijdig te beoordeelen; en met genoegen bespeurden wij, dat onze verwachting niet te leem gesteld was geworden.

Hetzelve bevat behalve de stukken, die men in een Almanak moet aantreffen: de Naamlijsten der Beambten en Kadetten; de inwijding der Akademie; mengelwerk en dichtstukken; verder eene fraaie lithographie, voorstellende het Akademie-gebouw; en een muziekstukje. De stukken in het mengelwerk zijn allen niet alleen doelmatig, maar bijzonder uitmuntend, door sierlijken stijl en smaakvolle beschrijvingen. Het eerste stuk, dat in het stukje, getiteld: Militaire Scholen in Nederland, door eenen der Leden van de Akademie, een verzuim was goed gemaakt, dat ons, bij de inwijding van dit gesticht, al zoo zeer gestoten had: ten minsten hier spreekt men van de bouwstoffen, die tot de oprigting van het tegenwoordige geheel gediend hebben. De schrijver daarvan geeft, in een kort overzicht, de geschiedenis van alle, in het voormalig gemeenebest of koninkrijk van Holland later der Nederlanden, bestaan hebbende militaire scholen, waaronder dat van Delft met regt de voornaamste plaats beslaat. Ook de belegeringen der vesting Breda en de Geschiedenis van het gebouw der Akademie zijn voor de krijgsgeschiedenis zeer belangrijk. De schrijver, door den Generaal Grovssing in 1812 gedaan, was reeds elders beschreven geworden; dit stukje kon voor iets anders plaats gemaakt hebben. Ook de meeste dichtstukjes zijn, met minder smaakvol, hebben allen de strekking, om de liefde voor Vorst, Vaderland en Krijgsmans-geest bij de kadetten op te wekken. Het eerste, getiteld: Krijgsmans-geest en Vaderlandsche Liefde, bevat vele schoone denkbeelden; dezelve zijn echter hier en daar een weinig dringender voorgedragen. — Bijzonder bevallen ons: Oynagurus, de Ierdehele Wandelaar en het Vereenigings-lied. — Wij vinden het geheel, niet

alleen belangrijk voor de kadetten en derzelve betrekkingen, maar wij gelooven, dat deze almanak, in het vervolg van tijd, gewaagt voor de geschiedenis van het vaderland, voor levensberigten, enz., zal worden; terwijl een fraaie druk en het goede papier, aanbevelingen te meer zijn, om dat jaarboekje in particuliere boekverzamelingen op te nemen.

HOOG PRIJZEN DER 3de KLASSE, 148 LOTERIJ.
Eerste Trekking: No. 8302, een prijs van f 5000. No. 16884, een prijs van f 1500. No. 19607, 18377, 8307, 18698, 12747, 17695, ieder een prijs van f 1000.
Tweede Trekking: No. 5039, een prijs van f 2500. No. 15280, een prijs van f 2500. No. 17826, een prijs van f 1500. No. 19105, 927, 7812, 9358, ieder een prijs van f 1000.

MARKT-PRIJZEN

DEH. STAD BREDA, van den 26 Februarij 1850.

Het Nederl. Mudde Tarwe	4, 28
Het dito dito Rogge	4, 25
Het dito dito Boekweit	4, 28
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.	0, 50
Een lucht Tarwe-brood, van een pond Nederl.	0, 25
Een Rogge-brood, van 5 pond Nederl.	0, 25
Een Nederl. pond Tarwen-Meel	0, 16
Een dito pond Boekweit-Meel	0, 16
Een dito pond Boter	0, 80
Zand Aardappelen (Vat of Mudde)	2, 50

ADVERTENTIE.

Gaven wij, op den 10den dezer, bericht van het overlijden van een onzer dierbare kinderen, thans vinden wij ook nu weder in de ziele omstandigheid kennis te geven, dat ons lief gewettigd dochtertje, G. O. R. N. E. L. J. A. J. A. C. O. B. A. M. A. R. T. A. van heden, namiddag ten drie ure, na een smartelijke ziekte van acht dagen, in den ouderdom van vier maanden, is overleden. Dinteloord in Prinsenland, den 23 Februarij 1850. Mr. Q. C. HEJLIGENDOORN, D. E. HEJLIGENDOORN, gys. de VRIESE.

Het, Plaatselijk Bestuur van Zundert en Wernhout zal, op Donderdag, den 23 Maart 1850, des voormiddags ten tien ure, ten Secretarie van de Gemeente van Zundert, B. E. S. T. E. D. E. N. het B. O. U. W. E. N. van een R. A. D. O. H. O. P. de levering der benodigde M. A. T. E. R. I. A. L. E. N. Bestek en voorwaarden dezer Aanbesteding liggen, ter Secretarie voornoemd, voor een ieder ter lezing.

ALMANAK

KONINKLIJKE MILITAIRE AKADEMIE

Eerste Jaar, 1850. Verkrijkt, behalve met een gegraveerde titel, eene lithographie met een geïllustreerde plaat, de Koninklijke Militaire Akademie voorstellende. Klein 8°. 201 bladz. met gecartonneerden band. f 2,00. Binnen weinige dagen zal het licht zien: T. H. A. N. D. B. O. E. K. VOOR DE OEFFENINGEN DER LEERMEESTERS IN SCHILDERKUNST, of volledige aanwijzing ter vervaardiging van allerlei soorten van Schilderwerken, bevattende tevens eene opgave van de samenstelling en behandeling der beste Verwen en Verwijzen, alsmede van de Werktuigen en Gereedschappen; bij de Schilders in gebruik; benevens al hetgene een schilder te weten behoort heest, alles overeenkomstig den tegenwoordigen staat van de Kunst en Wetenschap. Dit boekje is te verkrijgen bij de B. O. N. I. L. I. E. Kunstboeken- en Levenswijzenhandelaren te Gennep, aan de Oudekerk (van de Akademie te Breda) eerste etage, No. 150. Dit belangrijk werk zal in 4 stukken gehaef worden, en niet meer dan f 6.-00 kosten. Zullende tevens bij het laatste stuk onderscheiden geïllustreerde, nits anders verhaald worden: II. Benno van Waalburg, kleine comenkelijke Nederlandse verhalen. Nog is door bovengemelde Boekhandelaren op nieuw uitgegave, in het Nederduitsch, een deels achtbare Heeren Burgemeester en Wethouders der stad Breda, getiteld: D. R. E. S. S. L. E. R. S. Reminiscensies van de Heeren, als Anhang van eenen Dichtboekje van de Heeren P. J. G. S. Breda 1826.